

«ՄԵՆՔ ՉԵՆՔ ՆԱՐԱՆՁԵԼ»

Ֆիդայական ջոկատի հրամանափար ժիրայր Անձեռյանի մասին վաղուց էի լսել: Ընկերությունը որդին Երեանի գեղարվեստա-քափերական ինսդիրությունը ուսանող Արթուրը ես մարդուն եմ էր նրա հրամանափարության ներքո ու հերոսաբար զոհվել 23-ը յորլորած: Ես փափագում էի հանդիպել ժիրայրին ու լրացրուի վեճեկություններ քաղել Արթուրի մասին: Վերջերս գործի բերումով եղան Սպեհանակերպություն և հանդիպել նրան:

Մարդաբար ավորութենայով գնում ենք Շուշի: Նեկին ժիրայրն է: Բաղաքի մուկութին մոկակա փոքրիկ բարձունքին փանկ-հուշարձանն է: Ժիրայրը պատմում է: «Շուշին առաջինը գրոհած եւ թուրքերի խփած առաջին փանկն է: Երբ այս փանկը խփել են, մերունք մուս փանկերը գրոհի չեն փարել»: Չեմ կարողանում թաքցնել զարմանքս. երբ մոկենում ենք պարսպին մի՞թե հնարավոր է հեղությամբ վերցնել այդ բերդաբաղադր: «Նեղ, հնարամքություն ու համարձակություն է պետք», ասում է ժիրայրը:

- Երբ գումարդակը մասնակցել է Շուշիի ազատագրմանը.- հարցում եմ:

- Ասկուկա Աշոտի հետ էինք.- հիշում է ժիրայրը.- 7 դասակ ունեինք, 3-ը մասնակցեցին Շուշի գործողությանը Շուշի կողմից բարձրացան դեպի Շուշի. մնացածներս, նաեւ Արթուրի դասակը, գնացինք դեպի Լիսագոր, որ փակենք Լաշինից եկող օգնության ճանապարհը: Կամավորական ջոկատով Լեռնային Ղարաբաղ առաջին անգամ եկել ենք 91-ի վերջերին.- շարունակում է նա: - Սպեհանակերպությունը մենք առաջին զինված խումբն էինք:

Զրույց ծավալվում է: Ընդգրկուն է մարդական գործողությունների աշխարհագրությունը: Հիշարժան շակ գործողությունը հետո Հասանաբարություն էն կովել ու ազատագրական պայքարություն երեք զոհել: 91-ի դեկտեմբերին Շուշի-Զարիսլու ճանապարհին դարան են մտել ու առաջին անգամ թշնամու մարդական մեծնա խփել:

Ֆիդայական շրջանի ամենանշանակալի գործողությունը, որն իրականացվել է անմիջաբար ժիրայրի գլխավորությամբ. Լեսոնք գյուղին է: Թշնամին այդ հենակետից մեծ վնասներ եր հասցնում. «Որոշեցինք այդ հենակետը վերացնել.- ասում է ժիրայրը: - Գործողությունը հաջող էր, ոչ մի զոհ չկույցինք. իսկ բուրքերը քաշվեցին մեկ ուրիշ գյուղ Կարակյալ. որը գրավվեց Շուշիի գործողության ժամանակ»:

Սպաս նրանց մարդական ուղին ձգվել է մինչեւ Լիսագոր, Բերդաձոր, Լաշին, հասել մինչեւ Կոռնիձորի կամուրջը:

- Լաշինից հետո.- շունչ է առնում ժիրայրը.- մեկ ամիս խաղաղություն էր: Այս մեկ ամսվա ընթացքում ուզում էինք մշտական բանակ ստեղծել: 92-ի հունվարին սկսվեց, բայց հիմնական բանակն ստեղծվեց դեկտեմբերին: Կամավոր դաշտում հիմնական գալիս, երկու ամիս մնում էին ու նորից գնում: Երկու ամսվա զինվորները արդյունք չեն փալիս. մինչեւ պայ-

մաններին ժանոթանում էին, լուս վերադառնալու ժամկետը լրանում էր: Պեսոյի հետ, որը մեր լավագույն ընկերն էր միաժամկետ սկսեց կանոնավոր բանակային միավորությունը: Մեր առաջարկին ընդառաջացին: Ակզրում ջոկապները միացնում, դարձնում էին վաշկեր, հետո կազմակրություն գումարդակներ:

Հարցում եմ անհաջողություններ ունեցել եք: Ինչու չեն: Ու պատմում են, որ մեկ ամսվա խաղաղության ընթացքում աղործքանիները ավելի շուրջ պատրաստվեցին, Շահումյանն ու Մարդակետը գրավեցին: Ամենաանհաջողը ժիրայրը համարում է Մադավուղի եւ Կարմիրականի գործողությունները, ապա Մարդակետը հանձնումը երբ... իրենք ընկան ականի վրա, իսկ ինքը վիրակորվեց: Նահանջելով հասել են Զիդրան, Մրխավենոյի պահակակետերություն ժամապահություն արել, ամրացել, ամրապնդվել ու կանխել նահանջը: Մրխավենոյի դիրքերի վրա թուրքերը շաբ են հարձակվել. նույնիսկ ճախակողման պահակակետերություն մի քանի անգամ գրավել, բայց իրենք չեն ընկրկել. դիմակաթել են, մեծ վնասներ պարճառել թշնամուն:

- Պահակակետերից մինչեւ գինադադարը մենք չենք նահանջել:

Մարդական հաջող գործողությունների փուլ էր սկսվել ԼՂ պաշտպանական բանակի. նաեւ ժիրայրի գումարդակի համար:

Միրանքների ցանկը չես կարող փեղավորել լրագրային մի նյութում, բայց ճշմարդկություն այն է, որ Մրցախ աշխարհի ազատագրության համար մինչեւ ադամաները գինված թշնամուն դաս գալու գործում գումարդակի ներդրություն անուրացնալի է:

Հիմա գինադադար է:- հետպաքրքրություն եմ գումարդակի առօրյալվ:- ինչու են զբաղվում ազատամարդիկները: Ժիրայրը պատրաստի պատրասխան ունի նաեւ այդ հարցին: «Այս ամիսներին.- ասում է ժիրայրը:- երբ խաղաղություն է, պահակակետերից մեր դրաներին բերում ենք ու նրանց հետ պարապմունքներ անցկանում: Սպաների հետ առանձին, գինվորների հետ առանձին, որպեսզի ուզմական գիրելիքներ սպանան: Մեր խնդիրն է պահպանել նրանց պարապման ազատամարդությունը, որպեսզի կարողանան պարապմարդեր թշնամունքներում կանխելու համար: Ամրող բանակում պետք է լինի թիվ մեկ պատրաստվածության վիճակ: Շաբերը երկար ժամանակ է լսվել են, առիթից օգտվում ենք 10-15 օրով ուղարկում ենք կույտ իրենց հարազարդերին գինվածներու: Տղաների հետ գրավվում ենք նաեւ քաղաքական դաստիարակության համարդական դաշտում: Մեր խնդիրն է պահպանել նրանց պարապման ազատամարդությունը, որպեսզի կանխելու համար աշխարհի ազատամարդությունը կամաց ազատամարդությունը լավագույն ազատամարդությունը լինի գումարդակի համար: Այս ամիսներին է Հայաստանի հանրապետությունը անուրացնալի է:

Հիմա գինադադար է:- հետպաքրքրություն եմ գումարդակի առօրյալվ:- ինչու են զբաղվում ազատամարդիկները: Ժիրայրը պատրաստի պատրասխան ունի նաեւ այդ հարցին: «Այս ամիսներին.- ասում է ժիրայրը:- երբ խաղաղություն է, պահակակետերից մեր դրաներին բերում ենք ու նրանց հետ պարապմունքներ անցկանում: Սպաների հետ առանձին, որպեսզի ուզմական գիրելիքներ սպանան: Մեր խնդիրն է պահպանել նրանց պարապման ազատամարդությունը, որպեսզի կարողանան պարապմարդեր թշնամունքներում կանխելու համար: Ամրող բանակում պետք է լինի թիվ մեկ պատրաստվածության վիճակ: Շաբերը երկար ժամանակ է լսվել են, առիթից օգտվում ենք 10-15 օրով ուղարկում ենք կույտ իրենց հարազարդերին գինվածներու: Տղաների հետ գրավվում ենք նաեւ քաղաքական դաստիարակության համարդական դաշտում: Մեր խնդիրն է պահպանել նրանց պարապման ազատամարդությունը, որպեսզի կանխելու համար աշխարհի ազատամարդությունը լինի գումարդակի համար: Այս ամիսներին է Հայաստանի հանրապետությունը անուրացնալի է:

Մարդական հաջող գործողությունների փուլ էր սկսվել ԼՂ պաշտպանական բանակի. նաեւ ժիրայրի գումարդակի համար:

Միրանքների հաջող գործողությունների փուլ էր սկսվել ԼՂ պաշտպանական բանակի. նաեւ ժիրայրի գումարդակի համար:

Միրանքների հաջող գործողությունների փուլ էր սկսվել ԼՂ պաշտպանական բանակի. նաեւ ժիրայրի գումարդակի համար:

Միրանքների հաջող գործողությունների փուլ էր սկսվել ԼՂ պաշտպանական բանակի. նաեւ ժիրայրի գումարդակի համար:

Միրանքների հաջող գործողությունների փուլ էր սկսվել ԼՂ պաշտպանական բանակի. նաեւ ժիրայրի գումարդակի համար:

Միրանքների հաջող գործողությունների փուլ էր սկսվել ԼՂ պաշտպանական բանակի. նաեւ ժիրայրի գումարդակի համար:

Միրանքների հաջող գործողությունների փուլ էր սկսվել ԼՂ պաշտպանական բանակի. նաեւ ժիրայրի գումարդակի համար:

Միրանքների հաջող գործողությունների փուլ էր սկսվել ԼՂ պաշտպանական բանակի. նաեւ ժիրայրի գումարդակի համար:

Միրանքների հաջող գործողությունների փուլ էր սկսվել ԼՂ պաշտպանական բանակի. նաեւ ժիրայրի գումարդակի համար:

Միրանքների հաջող գործողությունների փուլ էր սկսվել ԼՂ պաշտպանական բանակի. նաեւ ժիրայրի գումարդակի համար:

Մարտսայտ սպասեալ